

סיכום

עם סיכום הגורמים והסיבות להעלאת רמת העדר בשפיים אפשר לומר שאלה היו:

א. שיפור האספקה וההזנה ושינויים בתנאי הטיפול והשיכון. בענייני השיכון יש עוד לעשות הרבה; באופן מיוחד צריך להסדיר את שיכון בני הבקר, שהוא לקוי וגרוע עד היום.

ב. סלקציה יסודית בעדר הפרות.

ג. חבר עובדים חדש, מסודר ובעל יומה.

ד. בקר יבוא בעל כושר ייצור יותר גבוה.

ה. הרבייה באמצעות פרים משובחים של מכון ההזרעה.

ו. מיכון החליבה.

לאחר הסקירה שנמסרה על רפת שפיים, והד שיחה שהתעוררה עקב הדו"ח הממצה ולאחר „הכיבוד” היפה, שהוגש בחדר האוכל של המִשק, עברו המבקרים ליקום.

העדר ביקום

במשק זה לא עברו על ענף הבקר אותם המשברים שבמשק שפיים. כאן מצאנו עדר יפה, במצב גופני טוב, וכן התנאים טובים מהרבה בחינות. העדר ביקום הוא צעיר. הגיל הממוצע של הפרות — 5.6 שנים. ההתעברות מצויינת, כן

גם מצב הבריאות של העדר. בשנתיים האחרונות לא היו מחלות כלל. בולטת עליה יפה בתנובה משנה לשנה ובאופן מיוחד משמחת העליה בתשט"ו. מִ-4320 ק"ג בתש"ד לִ-5185 בתשט"ו, כלומר עליה ב־865 ק"ג בשנה אחת. האספקה בתשט"ו נצטרפה מ־68% מספוא גס ו־32% מזון מרוכז. מקום חשוב באספקה ממלאה האספסת לכל צורותיה כירק קצור, כתחמיץ וב־עיקר כשחת; כל השחת היתה מאספסת וכל ראש בקר קיבל 1000 יח"מ משחת זו; עובדה זו מדברת בעד עצמה וניתן להניח שזוהי אחת הסיבות החשובות לעליית התנובה במשק זה בתשט"ו. גם המרעה הטבעי תופש מקום ניכר בצד המרעה הזרוע.

תוך סיפוק ושביעות רצון על האפשרות לעִמוד מקרוב על התפתחות הענף במשקים שונים, להחליף דעות וללמוד הן מן החיוב והן מן השלילה, וברגשי ברכה למשקים אלה, שהצליחו להתגבר על הקשיים ובסוף — תוך הכרת תודה למשקים המארחים על קבלת הפנים היפה, התפזרו הרפתנים איש איש לביתו כדי להמשיך בעבודה ולנצל באופן יעיל את מה שראו ולמדו.

נחמן יקותיאל

מדריך המחלקה לבקר

געגועיה של פרה

ממכתבה של בעלת־עדר לעורך העתון „הוארדס דיירימן”.

תודה בעד רשימתכם מהחודש העבר על „הרהורי הפרות בבני־אדם”. אף אני חושבת שהגנו מעריכים פחות מדי את „חיי הנפש” של הפרה. ברצוני לספר משהו מהסתכלותי ומנסייתי.

בעלי, המטפל כרגיל בעדר הבקר שלנו, יצא לחופשה קצרה ונסע לבקר את קרוביו במדינה אחרת. נאלצתי לשכור פועל שיעזור לי בעבודות הקשות. במשך כל השנים לא קרה אף פעם שאחת הפרות שלנו תפרוץ את הגדרות. ביום הראשון שלאחר נסיעת בעלי התפרצה „פרת החמודות” של בעלי לגינה ועשתה שמות בתירס המתוק. באותו לילה היא ברחה מהמרעה והסתובבה משך שעות סביב הבית עד שהעירה אותי והחזרתה למרעה.

בלילה השני היא שוב קפצה מעל לגדר של משק שכן וחדרה לרפת שלו; למחרת היום היה הכרח להביאה הביתה באוטו משא.

בלילה השלישי היא ברחה לשדה פול; נאלצתי לכלוא אותה ברפת והחזקתיה כך עד שובו של בעלי. כל זה קרה לפני חודש ימים ולאחר שחזר בעלי והוציאה למרעה, שוב לא קרו מקרי התפרצות דומים. אני נוטה להאמין שפרה זו הרגישה באופן מיוחד בהעדרו של מי שטיפל בה בחיבה יתרה ומרוב „געגועים” יצאה לבקש את „אוטו־נפשה” ואין לחשוד בה שיצאה לנדרר מחמת רעבתנות.